

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تاثیر نقاشی بر افسردگی کودکان ۷-۱۶ سال تحت درمان همودیالیز

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد آموزش پرستاری گرایش کودکان

استاد راهنما: خانم زارعی

استاد مشاور: دکتر پاکدامن

دانشجو: سمانه وروانی

تیر ماه ۱۳۹۳

چکیده:

زمینه و هدف: افسردگی یکی از مشکلات اصلی کودکان تحت درمان همودیالیز است. آرامشی که فرد در طول ترسیم نقاشی بدست می‌آورد به طور مستقیم منجر به آرامش روان فرد می‌گردد. نقاشی به عنوان هنر به کودک افسرده کمک می‌کند تا افکار، احساسات و تخیلات خود را ابراز نماید. از این جهت هنر درمانی (نقاشی) می‌تواند برای کاهش افسردگی مورد استفاده قرار گیرد. پژوهش حاضر با هدف تعیین تاثیر هنر نقاشی بر همودیالیز انجام شده است.

روش بررسی: این مطالعه کارآزمایی بالینی غیرتصادفی یک سوکور است که بر روی کودکان تحت درمان در مراکز همودیالیز کودکان شهر تهران انجام شد. با روش نمونه‌گیری دردسترس تعداد ۴۰ کودک ۱۶-۷ ساله که حداقل ۶ ماه سابقه همودیالیز داشتند؛ از طریق قرعه‌کشی در دو گروه آزمون (۲۰ نفر) و کنترل (۲۰ نفر) قرار گرفتند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه اطلاعات جمعیت‌شناختی کودک و خانواده و همچنین نسخه فارسی مقیاس افسردگی کودکان (Children Depression Scale: CDS) بود. مداخله هنر درمانی (نقاشی) به تعداد ده جلسه ۳۰-۲۵ دقیقه‌ای، ۲-۳ بار در هفته، در حین انجام همودیالیز اجرا گردید. گروه کنترل نیز اقدامات متداول بخش را دریافت کرد. قبل و یک هفته بعد از آخرین مداخله، افسردگی کودکان در دو گروه آزمون و کنترل سنجیده شد. آنالیز آماری با استفاده از نرم افزار SPSS ۷.۱۶ و آزمون‌های آماری کای‌دو و تی‌مستقل، در سطح معنی‌داری ۹۵ درصد صورت گرفت.

یافته‌ها: دو گروه آزمون و کنترل از نظر ویژگی‌های فردی همسان بودند ($p > 0/05$). بین میانگین افسردگی گروه آزمون و کنترل قبل از مداخله، اختلاف معناداری وجود نداشت ($p = 0/955$). در حالی که یک هفته بعد از آخرین مداخله میانگین افسردگی در گروه آزمون کاهش یافت و در مقایسه با گروه کنترل تفاوت معنی‌داری را نشان داد ($p = 0/000$).

نتیجه‌گیری: اجرای هنر درمانی (نقاشی) در حین انجام همودیالیز می‌تواند منجر به کاهش افسردگی کودکان تحت درمان شود. لذا توصیه می‌شود که مداخله نقاشی و هنر به عنوان روش غیردارویی مؤثر، در دسترس، ارزان و مورد علاقه کودکان جهت کاهش افسردگی کودکان استفاده شود. این پژوهش می‌تواند نقاشی را به عنوان شیوه‌ای خلاق و نو به حیطة مراقبت پرستاری در بخش‌های کودکان معرفی کند.

واژه های کلیدی: افسردگی کودکان، همودیالیز، نقاشی، هنردرمانی، کودکان

Tehran University Of Medical Science

School Of Nursing and Midwifery

Effect Of Drawing On Children's Depression Under Hemodialysis

Under Supervision of:

Khadije Zareii

Dr. Pakdaman

A thesis submitted to the Graduate Studies Office

In partial fulfillment of the requirements for

The degree of master in pediatric nursing

By: Samaneh Varvani

July ۲۰۱۴

Abstract:

Background & Aim: Depression in children With Hemodialysis is one of the main problems. The art help to Children reduced depression. The tranquility who gain during drawing caused to describe their thought, feeling and dreams. Thus, the therapeutic art could be reduced depression in Children. Then the aim of the study was the determination of the effect of drawing on children's depression under hemodialysis.

Methods & Materials: A nonrandomized clinical trial study was done in children's hemodialysis centers of the Tehran's hospitals, Iran. Forty children aged 7-16 years old were allocate in two experimental (n=20) and control (n=20) groups.. Data were collected with the Children Depression Scale(CDS) and demographic questionnaire. The interventions were in ten sessions each session was 25-30 minutes, 2-3 times a week during hemodialysis. Pretest was done during invitation session and posttest was executed in two groups a week after the interventions. The data were analyzed with descriptive statistics, independent-sample *t*-test and Chi square.

Results: There was no significant difference between the two groups in demographic variables ($p > 0.05$) . Before the intervention *t*-test showed is no differences between two groups in depression scores. a week after the intervention, the statistical *t*-test showed significant differences between two groups in depression scores($p = 0.001$)

Conclusion: Therapeutic Drawing is an effective, non- invasive, simple technique to control and reduce Depression in children during Hemodialysis. Then this research expressed that the art especially drawing should be used in nursing implementation as a new and innovated nursing care.

Key words: Depression, Hemodialys, Drawing, Art Therapy, children